

Kiến Long Tại Trường

Lê Huy Trứ

Kiến long tại điền (見龍在田, có nghĩa là thấy rồng tại ruộng.)
Lời hào Cửu nhị của quẻ Kiền. Lúc này, khí dương bắt đầu được khai mở thì rồng hiện ra trên ruộng đồng.

Chúng ta có thể có mẫu số không không? (Can We Have Zero in the Denominator?)

Tôi tóm lược ngắn gọn và phỏng dịch những câu hỏi & đáp dưới đây: Emma Stickgold, lớp 7: Chúng ta có thể có ‘mẫu số không’ không?

Emma: Thầy toán tôi nói không nhưng tôi nói có. (Cười mỉm chi!)

Michael W. S. Morton, Math Doctor, cố đưa ra thí dụ để chứng

minh cái không...thể đặt và dùng đó. Đó là nếu mẫu số đi đến số không (zero) thì thương số đi đến con số vô cực (con số lớn...nhất trong vũ trụ, số không tưởng nổi.) ‘Vô lượng’ theo Phật Giáo luận?

Rồi dạy khôn cho trẻ Emma: Nếu không hiểu thì cứ hỏi thêm nếu muốn biết thêm về những ví dụ hay hơn.

Geri, một học sinh tiểu học khác, có thể đã học toán với một thiên thiên tri thức có trí tuệ Bát Nhã đã ‘tham chiến:’ Tôi nghe một trong tiến sĩ toán của các ngài tiến sĩ toán có vấn đề khó khăn để giải nghĩa tử số và mẫu số không trong toán chia cho cô bé tên Emma.

Geri phát biểu tương tự như sau:

Thầy toán tôi cho ví dụ: *Bao nhiêu lần chúng ta có thể thả không cái gì vào cái rổ vô hình?*

Geri nói: Và dĩ nhiên, câu trả lời là *nhiều lần nếu muốn*. Nó không phải là số thiệt.

“From: Anonymous

Date: Sat, 23 Nov 1996 21:47:46

Subject: Idea on explaining something

I noticed that one of your math doctors was having trouble explaining to a girl named Emma back in '94 why zero can't be the numerator or denominator in fraction. Well, if you're still looking for a good way to explain it, my math teacher uses the example “How many times can you throw nothing into no

wastebaskets?"

And of course, the answer is as many times as you want. It's just not a real number.

Hope I was of some help,

Geri"

Thiền ý của Geri là chúng cháu những đứa trẻ tiểu học với đầu óc ngây thơ chưa hề nhiễm bụi trần, chưa cố chấp sở trự rồi bị kẹt vào cái mớ kiến thức vô minh. Geri và những trẻ thơ với đầu óc còn trong trắng này chưa bao giờ có vấn đề lẫn vấn nạn để lo lắng, tư duy về Không.

Tôi (tác giả) bàn thêm:

-Xả Không vào Không được bao lần Không đầy?

-Bỏ Không vào Không bao nhiêu Không mới đầy Không?

Tóm lại:

-Không vào Không có đầy không hay không đầy?

Không € Không;

0 = 0

Thiền Sư sẽ trả lời: Vô!

- ‘Đầy Không’ hay ‘Không đầy’ nên nói khác hay không khác?

Đức Phật dạy: Không nên nói khác.

Vậy thì chúng ta phải cả tin lời Phật mà nói rằng ‘không khác?’

Không trong Không ngược lại với Có trong Có.

Tương tự như trong kinh Phật Giáo nói, lấy núi Tu Di bỏ trên đầu chân lông.

Hay trong 2 cuốn sách, ‘Vũ trụ trong một hạt cải’ (The Universe in a Nutshell) của Stephen William Hawking, và ‘Vũ trụ trong một hạt nguyên tử,’ (The Universe in a Single Atom: The Convergence of Science and Spirituality, September 12, 2006, by Dalai Lama,) đã mô tả ấn tượng này.

Nhưng, hình như nhà bác học Hawking lẫn Đức Dalai Lama đã cố gắng ngoài sức mình, viết 2 cuốn sách dài cộm trên để mong chứng minh cái Không đó?

Thay vì, vài dòng đơn giản như Geri và sự phụ của Geri. Dù cả hai chưa phải là nhà bác học lẫn không biết Phật Pháp là gì. Vậy mà cả hai, Geri và thầy toán tiểu học, đã vô tình giác ngộ vì đã hiển lộ viên diệu ý Không của vũ trụ?

Tôi dám khẳng định, rất ít người đọc mà giác lẫn ngộ được câu hỏi đáp siêu trí tuệ giữa Geri và thầy giáo tiểu học vô danh trong mục hỏi đáp toán học phổ thông trên website, mà tôi tình cờ có nhân duyên đọc được đó?

Lấy Không bỏ vào Không! Không nhập Không!

Emptiness into Emptiness! Enter Emptiness! Into Emptiness!

Vô lượng Không bỏ vào Không. Không vào vô lượng Không!

Không bỏ vào Không vẫn không ‘thay đổi.’

Không tăng không giảm như kinh Phật đã diễn tả.

Đây là điều đa số chúng ta chưa bao giờ nghĩ đến, và tôi chưa thấy ghi chép trong bất cứ kinh điển Phật Giáo nào?

Rất tiếc là bây giờ chúng ta không có Tổ, vì Sáu Tổ đã diệt Tổ (không truyền cho Bảy Tổ nữa.)

Hay là vì các Tổ ngày xưa ‘*dốt toán*,’ ‘*vô học*’ không phải là khoa học gia nên không biết?

Vậy thì, chúng ta nên gọi cái bản lai diện mục của ‘Vô vô Vô’ (Vô dzô Vô, Vô sở trụ Vô) đó là cái gì đây?

Bất khả thuyết, bất khả tư nghì?

Có thật Không?

Lấy không bỏ vô không có đây không?

Cũng là đáp án tuyệt diệu cho cái công án thiền, ‘Không với không đây’ ở trên.

Tách trà đó nửa vơi hay nửa đầy?

Is that cup of tea half full or half empty?

Nên nói nửa vơi hay nửa đầy?

Hay nói, nửa không đầy hay nửa không vơi?

Nên nói khác hay không khác?

Giống nhau?

Hay đồng khác biệt (Same difference)?

Tóm tắt, tôi xin đơn giản hóa bài toán chia cho set Không { }:

Empty set:

$$\{\{\{\{\{\{\{ \} \}\}\}\}\}\} = \{ \}$$
$$\{ \} = \{ \} \{ \} \{ \} \dots \{ \} \{ \} \{ \}$$
$$\frac{\{ \}}{\{ \}} = \{ \}$$

Những phép tính trên đồng nhau hay không đồng nhau?

Nếu nói đồng, bạn không hiểu gì về toán học.

Nếu nói bất đồng, bạn cũng không hiểu gì về toán học.

Cũng như bạn chưa thấy biết được ‘đường thẳng’ trong vòng tròn.

‘Đường thẳng’ đó là điểm (point) không, không khoảng cách, không không gian, nhất như (oneness.)

Ngồi trên pháp tòa, Thiền sư Cổ Phong đập gậy thiền ba lần, chỉ một điểm trên cao và nói:

-Chư vị Thiền sư giáo hóa chúng sinh quan hệ ở một điểm. Nhưng một điểm này không thể thấy hoặc nghe, không danh, không tướng.

-Tất cả Chư Phật, Chư Tổ không biết điểm này. Do đó, không thể truyền điểm này. Nếu tiến một bước, các vị sẽ chết. Nếu lui một bước, các vị cũng chết, cũng không thể ở tại điểm này.

(Thế Giới Nhất Hoa, 196. Giờ 25, Quang âm như tiền, và 197. Xuân)

Nhất bộ tiến thủ cũng qua cửa tử, cũng không thể sở trụ tại điểm nhất như này.

Sở trụ không đặng. Tiến thoái lưỡng nan. Như vũ trụ trong một điểm bụi không, không biết bản lai diện mục nó như thế nào?

Như chuyện, Đại Cư Sĩ Hoát Nhiên đã được Thiền sư Cổ Phong truyền thụ Ấn khả, chứng bởi thiền sư triệt ngộ, một hôm có Thiền Sinh đến hỏi ‘cư sĩ toán:’

-Pháp là gì?

*Ông ta đã trả lời bằng cách vẽ một vòng tròn trong hư không.
Thiền sinh nói: “Tôi vẫn chưa hiểu.”*

Tôi xin giải thích thêm: Vì thiền sinh chỉ nhìn vào ngón tay phát họa, mà không thấy vòng tròn hư không trong không gian hư ảo, đề mà vi tiểu như Ca Diếp khi thấy Phật Tổ niêm hoa.

Đây là phép toán ‘vô hình học,’ hay pháp Phật Long Vô Tướng, chiêu thức ‘kiến thủ bất kiến vĩ.’

Hoát Nhiên hỏi lại: “Trong vòng tròn có một chỗ chỉ đường thẳng, không có đường cong. Nó ở đâu?”

Thiền sinh cũng vẫn không hiểu, vì thế, Hoát Nhiên nói:

-Bạn phải tham thiền lâu hơn thế nữa.

(Thế Giới Nhật Hoa, Sùng Sơn, 53. Đường thẳng trong vòng tròn, Trục Tiến)

Khi giải bài toán vô tâm nếu bạn không sở trụ (kẹt) vào định lý thì sẽ tìm ra đáp số... ‘Không Vô.’

Bạn sẽ kiến được tự tánh, tìm thấy bản lai diện mục của bạn tái hiện hiện (nhi sinh.) Hay quán tự tại cái nguyên hình yêu quái của mình.

Mà cái nhị nguyên đó dường như một là, “Tịnh tịch tĩnh tịnh, Sai. Tịch tịnh hôn trầm, Trúng?”

Kinh Kim Cang gọi là “điên đảo mộng tưởng” hay giác ngộ.

Lúc đó, hy vọng bạn sẽ biết được bản thể của vũ trụ, kiến được tự tánh, liễu thoát sinh tử. Ngộ được không (niệm) là vô lượng (niệm,) vô lượng là không.

Kiến vũ trụ trong hạt nhất như (điểm huyền diệu, singularity.)

Kiến vô lượng hạt (infinite particles) trong vũ trụ.

Lúc đó, bạn sẽ đạt vô thượng chánh đẳng chánh giác. Xuyên qua cái ‘không biết,’ để ‘không biết,’ cái ‘biết.’ Cái bỗng lai vô sắc tướng kỳ dị, bất khả tư nghị.

Ngộ nhập Viên Giác (tâm phi thời gian, tâm bất sinh bất diệt, tâm linh vĩnh hằng.)

Nhưng nếu không đạt được thì sao?

Trên phương diện tâm thức, có chánh định mà không đạt được, thì một là bạn sẽ đạt được tau hỏa nhập ma hay giác ngộ...điên.

Làm sao đạt được cả hai?

Hai cái gì?

Tôi cũng xin mượn ý Đức Thế Tôn:

Nếu quý vị không đồng ý, và ta thán rằng: Tất cả những ‘Pháp’ trình bày ở trên đây. Chúng tôi đều không thọ.

-Vậy thì cái không thò đó, quý vị có thò không?

Hay nói cách khác:

-Nếu quý vị không đồng ý với giải pháp này, thì cái không đồng ý đó quý vị có đồng ý không?

-Tôi thì tôi đồng ý không đồng ý!

-I agree 'don't agree!'

Đơn giản vì chúng ta đồng ý nhưng bất đồng đồng ý.

Hay nói cách khác: Chúng sinh tuy đồng ý nhưng căn ý bất đồng.

Tóm lại:

-Cái ngộ Không đó, quý vị Có ngộ nhầm Không?

Long Mạch, Thanh Long Giang, Portugal (Bồ Đào Nha)